

Fiskeridirektoratet
Strandgaten 229
5004 Bergen

Sistranda, 17.03.2025

Høringsinnspill fra Måsøval på forslag til ny akvakulturstyringsforskrift

Måsøval viser til høring av forslag til forskrift om styring av akvakultur med frist 18. mars 2026, og takker for muligheten til å komme med innspill.

Vi registrerer at formålet med den nye akvastyringsforskriften er å legge til rette for en mer helhetlig risikostyring og forbedring i alle deler av selskapet. Forslaget, som bygger på føringene fra Dyrevelferdsmeldingen (Meld. St. 8 (2024–2025)), vil etter vår vurdering gi tilsynsmyndighetene et bedre verktøy for oppfølging av akvakulturnæringen og dens ansvar for god fiskehelse og -velferd.

Måsøval vil innledningsvis anerkjenne myndighetenes fokus på fiskevelferd og helhetlig styring. Vi kjenner daglig på ansvaret som følger med å være dyreeier og matprodusent, og støtter intensjonen om å styrke systematikken i arbeidet med fiskehelse og -velferd.

Vurderinger av forslaget

Måsøval ser positivt på flere elementer i den nye forskriften:

Forenkling av regelverket

Forslaget legger opp til en mer oversiktlig struktur og tydeligere krav, noe som vil gjøre det enklere for næringen å etterleve regelverket.

Godt samsvar med risikobasert styring

Forskriften er i tråd med hvordan vi allerede arbeider med risikovurderinger og kontinuerlig forbedring. Den metodiske tilnærmingen oppleves som relevant og hensiktsmessig.

Nyansering etter virksomhetsstørrelse

At kravene kan tilpasses virksomhetens størrelse og kompleksitet, er både nødvendig og positivt. Måsøval driver, i likhet med mange andre, både små og store lokaliteter, og fleksibilitet i kravene er avgjørende for at forskriften skal være praktisk gjennomførbar.

Vi støtter at den nye forskriften legger vekt på helhetlige vurderinger, fremfor detaljerte krav på anleggsnivå. Dette gir rom for overordnede faglige vurderinger og bedre

ressursbruk, og er mer i tråd med hvordan aktører som oss selv organiserer sitt arbeid med fiskehelse og velferd på konsernnivå.

Helhetlig tilnærming i både næring og tilsyn

Det er positivt at Mattilsynet og Fiskeridirektoratet går sammen i prosessen med ny forskrift, da tilsynenes arbeid ofte går over i hverandre. En helhetlig tilnærming vil styrke dialogen mellom næringen og tilsynsmyndighetene. For et selskap som Måsøval, som bruker store midler på faglig spisskompetanse innen biologi, planlegging og beredskap, er det viktig at tilsynet vurderer helheten i styringssystemene – ikke bare enkeltstående tiltak.

Usikre momenter ved ny forskrift

I forslaget til ny forskrift ser vi også enkelte punkter som kan skape uklarhet eller unødvendig byråkrati dersom de ikke presiseres nærmere:

Sammenheng mellom strategiske mål og risikoreduserende tiltak

Forskriften bør tydeliggjøre hvilke krav som stilles til kobling mellom strategiske mål og risikoreduserende tiltak. Uten denne sammenhengen kan kravene bli tolket ulikt og skape usikkerhet.

Sikre lik forståelse av krav

Forskriften gir metoden, men ikke innhold. For en havbruksaktør med betydelig intern kompetanse, er det viktig at kravene er tilstrekkelig tydelig for å sikre en lik forståelse i næring og tilsyn. Samtidig må ikke forskriften bli så tydelig at den hindrer faglig skjønn.

Når det gjelder terminologi, er det viktigere at virksomhetene jobber riktig enn at de bruker identiske begreper som i forskriften. Måsøval støtter metodikken, og tenker at en noe mer fleksibel begrepsbruk vil lettere kunne tilpasses bredden av aktører.

Beredskap

Vi ser behov for en presisering på hva tilsynet vil legge vekt på ved et eventuelt ettersyn av beredskapsplaner. Måsøval har en overordnet beredskapsplan på konsernnivå, med lokal operativ beredskap. Det er avgjørende at tilsynets vurdering skjer på riktig nivå – helheten i konsernets beredskapsarbeid må være utgangspunktet.

Akvakulturanleggene utgjør en kritisk del av Norges matberedskap og nasjonale forsyningssikkerhet. Den nye forskriften bør legge til rette for en tydelig rollefordeling, effektiv informasjonsflyt og samhandling mellom havbruksaktørene og de nasjonale beredskapsorganene.

Øvrige innspill

Måsøval ble etablert på Frøya i 1973, og regnes som en middels stor havbruksaktør. Vi er ansvarlig og langsiktig på linje med de store, samtidig som vi er liten nok til å kunne snu oss raskt. Skal vi fortsatt kunne utvikle selskapet og sikre arbeidsplasser i regionen, trenger vi stabile og forutsigbare rammer. Regulatorisk usikkerhet kommer på toppen av biologisk risiko, og kan i verste fall hindre videre vekst for mindre aktører som oss selv.

Som en helintegreert aktør forholder Måsøval seg allerede til et omfattende regelverk. Det er viktig at nye forskrifter harmoniseres med øvrig regulering. Tillit bør være grunnleggende i samspillet mellom næring og myndigheter, og regelverket underbygge tilliten gjennom tydelige mål og risikobasert tilnærming.

De metodiske prinsippene i forslaget kan for øvrig også fungere godt i andre styringssystemer, som IK Mat og Interkontrollforskriften, og bidra til en mer samordnet regulering.

Avslutning

Måsøval støtter intensjonen bak forskriften og ser i all hovedsak positiv på endringene som foreslås. Vi håper våre innspill kan bidra til et regelverk som styrker fiskevelferd, profesjonalitet i næringen og tilliten mellom myndigheter og aktører.

Sistranda, 17.03.2026

Helge Kvalvik
CEO